Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ 1 ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὖση ἐν Κορίνθω,³ ἡγιασμένοις ἐν χριστῷ 2 Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπω, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη 3 ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ 4 ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁴ ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ 5 πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον⁵ τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη⁶ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς 6 μὴ ὑστερεῖσθαι⁻ ἐν μηδενὶ χαρίσματι,⁶ ἀπεκδεχομένους² τὴν ἀποκάλυψιν¹⁰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει⁶ ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους¹¹ 8

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ό, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ή, Corinth. ⁴ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁵ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁶ βεβαιόω, confirm, secure. ⁷ ὑστερέω, lack, need. ⁸ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁹ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁰ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹¹ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:9

ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οἱ ἐκλήθητε 9 εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, 10 ἴνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα,² ἦτε δὲ κατηρτισμένοι³ ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ⁴ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γνώμη.⁵ Ἐδηλώθη ἡ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί 11 μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,⁻ ὅτι ἔριδες⁵ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12 ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ,² Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,¹⁰ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹¹ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ 13 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ 14 μὴ Κρίσπον¹² καὶ Γάϊον:¹³ ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανα¹⁴ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα.

¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ² σχίσμα, τος, τό, tear, division. ³ καταρτίζω, mend, fit. ⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁶ δηλόω, show, make clear. ⁷ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁸ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁹ Άπολλώς, ὁ, Apollos. ¹⁰ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹¹ μερίζω, divide, part. ¹² Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹³ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁴ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas.

λόγου, ἵνα μὴ κενωθῆ¹ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ.

Ο λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία² ἐστίν, τοῖς δὲ 18 σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν 19 σοφων, καὶ τὴν σύνεσιν των συνετων άθετήσω. Ποῦ σοφός; Ποῦ 20 γραμματεύς; Ποῦ συζητητης τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν δ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῆ σοφία τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21 κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν 10 δ θεὸς διὰ τῆς μωρίας 2 τοῦ κηρύγματος τοῦς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, 22 καὶ ελληνες σοφίαν ζητοῦσιν: ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, 23 Ίουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ¹² Ελλησιν δὲ μωρίαν: ² αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, ¹³ 24 Ίουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ότι τὸ 25 μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ

¹ κενόω, empty, make void. ² μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ³ σοφός, wise. ⁴ σύνεσις, εως, ή, understanding, insight. ⁵ συνετός, intelligent, clever. ⁶ ἀθετέω, reject, annul. ⁷ συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. ⁸ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ⁹ ἐπειδή, since, because. ¹⁰ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹² σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ¹³ κλητός, called, summoned. ¹⁴ μωρός, foolish, stupid.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:26

ίσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν¹ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί² κατὰ σάρκα, οὐ 26 πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς:³ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁴ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁵ ὁ 27 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς² καταισχύνη: καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο⁵ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά: καὶ τὰ ἀγενῆ⁻ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28 ἐξουθενημένα⁵ ἐξελέξατο⁵ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήση: ὅπως 29 μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30 χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός, αὶ ἀπολύτρωσις:¹⁰ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω. 31

¹ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² σοφός, wise. ³ εὖγενής, noble, high-born. ⁴ μωρός, foolish, stupid. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ ἀγενής, base, low. ⁸ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁹ ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ¹⁰ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

Κάγω έλθων πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας 2 καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν 2 ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. Καὶ ἐγω ἐν ἀσθενείᾳ 3 καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ 4 κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν σοφία ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις: σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν 6 ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων: ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν 7 θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ 8 γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν: ἀλλὰ καθὼς 9

¹ ὑπεροχή, ῆς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁵ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁶ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁷ πειθός, persuasive. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹⁰ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹² προορίζω, predetermine, foreordain.

Πρὸς Κορινθίους Α 2:10

γέγραπται, Ά όφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10 ἀπεκάλυψεν διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾶ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα 11 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ 12 τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. Ἡ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ 13 έν διδακτοῖς άνθρωπίνης σοφίας λόγοις, άλλ' έν διδακτοῖς πνεύματος άγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. Ψ υχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ 14τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 10 \mathbf{O} δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει 10 μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ 15 ύπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 10 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 11 κυρίου, ὃς συμβιβάσει 12 αὐτόν; 16 Ήμεῖς δὲ νοῦν 11 χριστοῦ ἔχομεν.

^{\$\$\$^{1}\$} δρευνάω, search diligently. \$^{2}\$ βάθος, ους, τό, depth, deep. \$^{3}\$ χαρίζομαι, give freely, forgive. \$^{4}\$ διδακτός, instructed, taught. \$^{5}\$ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. \$^{6}\$ συγκρίνω, combine, compare. \$^{7}\$ ψυχικός, natural, wordly-minded. \$^{8}\$ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. \$^{9}\$ πνευματικώς, spiritually, in a spiritual manner. \$^{10}\$ ἀνακρίνω, examine, inquire into. \$^{11}\$ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. \$^{12}\$ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς 3 σαρκικοῖς, 1 ώς νηπίοις 2 ἐν χριστῶ. Γάλα 3 ὑμᾶς ἐπότισα, 4 καὶ οὐ βρῶμα: 5 οὔπω 2 γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ σαρκικοί¹ ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν 3 ύμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Όταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἔτερος δέ, Ἐγὼ 4 1 Απολλώ, 3 οὐχὶ σαρκικοί 1 ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλώς, 3 ἀλλ' ἢ 5 διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Έγὼ ἐφύτευσα, 10 6 Άπολλως έπότισεν, άλλ' ὁ θεὸς ηὔξανεν. Το στε οὔτε ὁ φυτεύων δο έστίν τι, 7οὔτε ὁ ποτίζων, $\dot{}$ ἀλλ' ὁ αὐξάνων $\dot{}$ θεός. $\dot{}$ Φυτεύων $\dot{}$ δὲ καὶ ὁ ποτίζων $\dot{}$ ἔν εἰσιν: 8 ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 12 Θεοῦ γάρ ἐσμεν 9 συνεργοί: 3 θεοῦ γεώργιον, 4 θεοῦ οἰκοδομή 5 ἐστε.

¹ σαρκικός, fleshly, carnal. ²νήπιος, infant, child. ³γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁴ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁵ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁶ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁷ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁸ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ⁹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁰ φυτεύω, plant. ¹¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹² κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹³ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ¹⁴ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification.

Πρὸς Κορινθίους Α 3:10

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς¹ ἀρχιτέκτων² θεμέλιον³ 10 τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.⁴ "Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.⁴ 11 Θεμέλιον³ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον,⁵ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ⁴ ἐπὶ τὸν θεμέλιον³ τοῦτον χρυσόν,⁶ 12 ἄργυρον,⁻ λίθους τιμίους,⁵ ξύλα,² χόρτον,¹⁰ καλάμην,¹¹ ἑκάστου τὸ ἔργον 13 φανερὸν¹² γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει,¹³ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται: καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν¹⁴ ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει.¹⁵ Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὅ 14 ἐποικοδόμησεν,⁴ μισθὸν λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,¹6 15 ζημιωθήσεται:¹⁻ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν 16 ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, '' φθερεῖ '' τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν, οἴτινές ἐστε ὑμεῖς.

^{\$\$^1} σοφός, wise. \$^2 ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. \$^3 θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. \$^4 ἐποικοδομέω, build upon a foundation. \$^5 κεῖμαι, lie, be laid. \$^6 χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. \$^7 ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. \$^8 τίμιος, precious, honorable. \$^9 ξύλον, ου, τό, wood, tree. \$^{10} χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. \$^{11} καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. \$^{12} φανερός, manifest, apparent. \$^{13} δηλόω, show, make clear. \$^{14} ὁποῖος, what sort of, what kind of. \$^{15} δοκιμάζω, prove, approve. \$^{16} κατακαίω, burn up, consume entirely. \$^{17} ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. \$^{18} οἰκέω, inhabit, dwell. \$^{19} φθείρω, destroy, corrupt.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω: εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, 18 μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία 19 παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, 20 ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ဪστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν 21 ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλώς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε 22 θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, '' εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23 χριστὸς δὲ θεοῦ.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας 2 χριστοῦ καὶ οἰκονόμους 4 μυστηρίων θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, 13 ἴνα πιστός τις 2 εὑρεθῆ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, 5 ἢ ὑπὸ 3 ἀνθρωπίνης ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ 4

¹ ἔξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁻ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁵ μάταιος, vain, useless. ⁶ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁰ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹² ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹³ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ¹⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:5

σύνοιδα, αλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι: ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. 5 Ω στε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἔως ἀν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὅς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλώ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν 6 ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὅ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἶς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὅ οὐκ ἔλαβες; Εἰ 7 δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; Ἡδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη 8 ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε: καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, τοὺς 9 ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ός ἐπιθανατίους: ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ 10

¹σύνοιδα, know, be conscious of. ²ἀνακρίνω, examine, inquire into. ³ φωτίζω, give light, enlighten. ⁴ κρυπτός, hidden, secret. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁻ μετασχηματίζω, transform, disguise. δ' Απολλώς, ὁ, Apollos. 9 φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹¹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ κορέννυμι, satiate, fill. ¹² πλουτέω, be rich, become rich. ¹³ βασιλεύω, reign, rule. ¹⁴ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁵ γέ, indeed, at least. ¹⁶ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ¹² ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹δ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹¹ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ²⁰ μωρός, foolish, stupid.

φρόνιμοι έν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, 11 καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις 12 χερσίν: λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν: διωκόμενοι ἀνεχόμεθα: 13 βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα εὐλογοῦμεν: ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,

Οὐκ ἐντρέπων¹⁴ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ¹⁵ Ἐὰν 14 γὰρ μυρίους ¹⁶ παιδαγωγοὺς ¹⁷ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, 16 μιμηταί ¹⁸ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ¹⁹ ὅς ἐστιν τέκνον μου 17 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει ²⁰ τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν

¹ φρόνιμος, prudent, wise. ² ἔνδοξος, honored, glorious. ³ ἄτιμος, without honor, dishonored. ⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ⁵ διψάω, thirst, thirst for. ⁶ γυμνητεύω, am poorly clad. ⁷ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ⁸ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ⁹ κοπιάω, toil, labor. ¹⁰ λοιδορέω, abuse, revile. ¹¹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹² περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse. ¹³ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ¹⁴ ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹⁵ νουθετέω, admonish, exhort. ¹⁶ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹⁷ παιδαγωγός, οῦ, ὁ, tutor, guardian. ¹⁸ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁰ ἀναμιμνήσκω, remind, remember.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:18

χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ώς μὴ ἐρχομένου δέ 18 μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν² τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως³ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ 19 κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,² ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν 20 ῥάβδῳ⁴ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πρᾳότητος;⁵

Όλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἤτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν 5 ὀνομάζεται, ὅστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ² 2 ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ὅτνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ὑςὰ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν ὁ τῷ σώματι παρὼν ὁ δὲ τῷ πνεύματι, 3 ἤδη κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι 4 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῆ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ 5

¹ πανταχοῦ, everywhere. ² φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ³ ταχέως, quickly, soon. ⁴ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ ὅλως, altogether, completely. ⁷ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁸ πενθέω, mourn, lament. ⁹ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁰ ἄπειμι, go away, depart. ¹¹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce.

Σατανῷ εἰς ὅλεθρον¹ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα² ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη³ ὅλον τὸ 6 φύραμα⁴ ζυμοῖ;⁵ Ἐκκαθάρατε⁶ τὴν παλαιὰν⊓ ζύμην,³ ἵνα ῆτε νέον⁵ φύραμα,⁴ 7 καθώς ἐστε ἄζυμοι. Ἦχὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη¹⁰ χριστός: ὥστε 8 ἑορτάζωμεν,¹¹ μὴ ἐν ζύμη³ παλαιᾳ, μηδὲ ἐν ζύμη³ κακίας¹² καὶ πονηρίας,¹³ ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

"Εγραψα ὑμῖν ἐν τῆ ἐπιστολῆ¹⁵ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁶ πόρνοις: ¹⁷ καὶ οὐ πάντως¹⁸ 9 τοῖς πόρνοις¹⁷ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις, ¹⁹ ἢ ἄρπαξιν, ²⁰ ἢ εἰδωλολάτραις: ²¹ ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα 11 ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ¹⁶ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ²² ἢ πόρνος, ¹⁷ ἢ πλεονέκτης, ¹⁹ ἢ εἰδωλολάτρης, ²¹ ἢ λοίδορος, ²³ ἢ μέθυσος, ²⁴ ἢ ἄρπαξ: ²⁰ τῷ

¹ ὅλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ³ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁴ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ⁵ ζυμόω, leaven, ferment. ⁶ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ νέος, new, young. ⁹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁰ θύω, sacrifice, kill. ¹¹ ἑορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹² κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹³ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁴ είλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁵ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁶ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ¹⁷ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁸ πάντως, altogether, by all means. ¹⁹ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²⁰ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²¹ είδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²² ὀνομάζω, name, give a name to. ²³ λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ²⁴ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard.

Πρὸς Κορινθίους Α 5:12

τοιούτω μηδὲ συνεσθίειν. Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω 2 12 ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε 3 τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν 1 3 αὐτῶν.

Τολμᾳ⁴ τις ὑμῶν, πρᾶγμα⁵ ἔχων πρὸς τὸν ἔτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ 6 οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν 2 ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ οἴδατε ὅτι 3 ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι ὑ γε ἱ βιωτικά; Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν 4 ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῆ ἐκκλησία, τούτους καθίζετε. Πρὸς 5 ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ἱ ἐν ὑμῖν σοφὸς ἱ οὐδὲ εἶς, ὅς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ 6 κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; Ἡδη μὲν οὖν ὅλως ὑ ἤττημα ἱ ὑμῖν ἐστιν, 7 ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ

¹συνεσθίω, eat with. ²ἔσω, within, inside. ³ἔξαίρω, remove, drive away. ⁴τολμάω, dare, endure. ⁵πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ⁶ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁷ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ⁸κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁹ἔλάχιστος, least, smallest. ¹⁰μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹¹γέ, indeed, at least. ¹²βιωτικός, matter of daily life, life. ¹³ἔξουθενέω, despise, ignore. ¹⁴ἔντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. ¹⁵ἔνι, there is in, is present. ¹⁶σοφός, wise. ¹⁷διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁸ἀπίστος, unbelieving, faithless. ²⁰ὅλως, altogether, completely. ²¹ ἤττημα, τος, τό, loss, failure.

μάλλον ἀποστερεῖσθε; 'Αλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, ' καὶ ταῦτα 8 ἀδελφούς. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι² βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ 9 πλανᾶσθε: οὔτε πόρνοι, ' οὔτε εἰδωλολάτραι, ' οὔτε μοιχοί, ' οὔτε μαλακοί, ' οὔτε ἀρσενοκοῖται, ' οὔτε πλεονέκται, ' οὔτε κλέπται, ' οὔτε μέθυσοι, ' οὐ λοίδοροι, ' 10 οὐχ ἄρπαγες, ' βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: 11 ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ' ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει: πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ 12 ἐξουσιασθήσομαι το ὑπό τινος. Τὰ βρώματα τῆ κοιλία, καὶ ἡ κοιλία τοῖς 13 βρώμασιν: δ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον 14

¹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ² ἄδικος, unjust, unrighteous. ³ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁴ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁵ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁶ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ⊓ μαλακός, soft, effeminate. ⁶ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ⊓ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ¹¹ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹² λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹³ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹⁴ ἀπολούω, wash off, wash away. ¹⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁶ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹⁻ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁵ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb.

Πρὸς Κορινθίους Α 6:15

ήγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ¹ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα 15 ὑμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης² μέλη ; Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος³ τῆ πόρνη² εν σῶμά ἐστιν; 16 Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος³ τῷ κυρίῳ εν 17 πνεῦμά ἐστιν. Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα⁴ ὅ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος 18 ἐκτὸς⁵ τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων⁶ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. Ἦ οὐκ 19 οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς: δοξάσατε δὴ² τὸν θεὸν ἐν 20 τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. Διὰ δὲ τὰς 7 πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω.
Τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω: ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ 3

 $^{^1}$ ἐξεγείρω, raise, raise up. 2 πόρνη, ης, ἡ, prostitute. 3 κολλάω, glue, cleave. 4 άμάρτημα, τος, τό, sin, fault. 5 ἐκτός, aside from, besides. 6 πορνεύω, commit fornication, fornicate. 7 δή, also, indeed. 8 εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection.

τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹ ἀλλ' ὁ ἀνήρ: ὁμοίως δὲ 4 καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε² 5 ἀλλήλους, εἰ μήτι³ ἄν ἐκ συμφώνου⁴ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε⁵ τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' 6 ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν: ἀλλ' ἔκαστος 7 ἔδιον χάρισμα¹ο ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις ταὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. 8
Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, 2 γαμησάτωσαν: κρεῖσσον γάρ ἐστιν γαμῆσαι ἢ 9
πυροῦσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, 10
γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι: ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος, 11
τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω - καὶ ἀνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ 12

¹ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ³ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁴ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ⁵ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. 6 νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ⁻ ἀκρασία, ας, ή, lack of self-control, self-indulgence. 8 συγγνώμη, ης, ή, concession, indulgence. 9 ἐπιταγή, ῆς, ή, command, commandment. ¹¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹¹ ἄγαμος, ου, ή, unmarried. ¹² ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹³ κρείσσων, stronger, more excellent. ¹⁴ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁵ χωρίζω, separate, depart. ¹⁶ καταλλάσσω, reconcile.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:13

λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, παὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ² οἰκεῖν 3 μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ 13 αὐτὸς συνευδοκεῖ² οἰκεῖν³ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ 14 ἄπιστος έν τῆ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος έν τῶ ἀνδρί: ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, 15 χωριζέσθω. 4 Οὐ δεδούλωται 5 ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνη κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; "Η τί 16 οίδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἑκάστω ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός, ἕκαστον 17 ώς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 7 Περιτετμημένος 8 τις ἐκλήθη; Mὴ ἐπισπάσθω. 9 Έν 18 άκροβυστία¹⁰ τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω. Η περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ 19 άκροβυστία 10 οὐδέν ἐστιν, άλλὰ τήρησις 11 ἐντολῶν θεοῦ. Έκαστος ἐν τῆ κλήσει 20 ή ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δ οῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω: 13 ἀλλ' εἰ καὶ 21

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² συνευδοκέω, consent, approve. ³ οἰκέω, inhabit, dwell. ⁴χωρίζω, separate, depart. ⁵ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁶ μερίζω, divide, part. ⁷ διατάσσω, command, give orders to. ⁸ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ⁹ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ¹⁰ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹¹ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹² κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹³ μέλει, it is a care, it concerns.

δύνασαι ἐλεύθερος ¹ γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ² Ο γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, 22 ἀπελεύθερος ³ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος ¹ κληθείς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς ἠγοράσθητε: μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. "Εκαστος ἐν ῷ 23 ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην δὲ δίδωμι ὡς 25 ἤλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ 26 τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι γυναικί; 27 Μὴ ζήτει λύσιν. Αέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ 28 γήμης, οὐχ ἤμαρτες: καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, ὁ οὐχ ἤμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ 29 καιρὸς συνεσταλμένος: τὸ λοιπόν ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες: καὶ οἱ γαίροντες, ὡς μὴ 30

^{\$\}frac{1}{2}\end{a}\en

Πρὸς Κορινθίους Α 7:31

χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες: καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμω 31 τούτω, ως μὴ καταχρώμενοι: παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. 32Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾶ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας μεριμνῷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῆ 33 γυναικί. Μεμέρισται αλί ή γυνη καὶ ή παρθένος. Η ἄγαμος μεριμν $\tilde{\alpha}^{s}$ τὰ τοῦ 34 κυρίου, ἵνα ή άγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾶ[®] τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω: 35 οὐχ ἵνα βρόχον 13 ὑμῖν ἐπιβάλω, 14 ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον 15 καὶ εὐπρόσεδρον 16 τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. 17 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν 18 ἐπὶ τὴν παρθένον 11 αὐτοῦ 36 νομίζει, έὰν ἦ ὑπέρακμος, ακὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὁ θέλει ποιείτω: οὐχ άμαρτάνει: γαμείτωσαν. Ός δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος εν τῆ καρδία, μὴ ἔχων 37 ἀνάγκην, 22 ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῆ

¹ κατέχω, hold back, hold fast. ²χράομαι, use, make use of. ³ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁴ παράγω, pass by, depart. ⁵ σχήμα, τος, τό, outward appearance, form. ⁶ ἀμέριμνος, free from care, free from anxiety. ⁷ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁸ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁹ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁰ μερίζω, divide, part. ¹¹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹² συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹³ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ¹⁴ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹⁷ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁹ νομίζω, suppose, think. ²⁰ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ²¹ ἐδραῖος, steadfast, firm. ²² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress.

καρδία αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. Ὠστε καὶ ὁ 38 ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται 39 νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῆ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ῷ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως 40 μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην: δοκῶ δὲ κάγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, δοὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς 2 δεῖ γνῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾳ τὸν θεόν, οὕτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς 3 βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εἶς. Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν 5 οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν εἷς 6 θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὖν τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς

¹ παρθένος, ου, ή, virgin. ² ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ³ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁶ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ⁷ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁸ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁹ οὐδέπω, not yet, still not. ¹⁰ βρῶσις, εως, ή, eating, food. ¹¹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹² εἴπερ, if perhaps, if indeed.

Πρὸς Κορινθίους Α 8:7

γριστός, δι' οδ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Άλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις: τινὲς 7 δὲ τῆ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου 1 ἔως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον 2 ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 3 Βρῶμα 4 δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν τῷ 8 θεῷ: οὖτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὖτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.5 Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. Έὰν γάρ τις ἴδη σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείω κατακείμενον, οὐχὶ ἡ 10 συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα² έσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῆ σῆ γνώσει, δι' ὃν χριστὸς 11 ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες οὐτῶν 12 τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε. Δ ιόπερ εἰ β ρ $\tilde{\omega}$ μ α^4 13 σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα $^{^{12}}$ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν άδελφόν μου σκανδαλίσω.

¹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ μολύνω, stain, soil. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ ὑστερέω, lack, need. ⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⊓ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁵ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ९ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹¹ τύπτω, smite, beat. ¹¹ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹² κρέας, τό, meat, flesh.

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον 9 ήμων έωρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίω; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2 ἀπόστολος, ἀλλά γε 2 ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς 3 τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς 4 ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία 5 τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν 6 αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔγομεν 3έξουσίαν φαγείν καὶ πιείν; Μὴ οὐκ ἔχομεν έξουσίαν ἀδελφὴν γυναίκα 5 περιάγειν, 7 ώς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς; 8 6 "Η μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς 7 στρατεύεται δίοις όψωνίοις ποτέ; Tίς φυτεύει $d\mu$ πελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; "Η τίς ποιμαίνει 13 ποίμνην, 14 καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος 15 τῆς ποίμνης 4 οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; "Η οὐχὶ καὶ ὁ νόμος 8 ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, Οὐ φιμώσεις βοῦν 7 άλοῶντα. 18 Mỳ τῶν βοῶν 17 μέλει 19 τῷ θεῷ; 8 H δι' ἡμᾶς πάντως 20 λέγει; Δ ι' ἡμᾶς 10

Πρὸς Κορινθίους Α 9:11

γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν 1 ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν 2 τῆς έλπίδος αὐτοῦ μετέχειν 3 ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, 11μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ[‡] θερίσομεν; Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν 12 μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Άλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῆ ἐξουσία ταύτη, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, 7 ΐνα μὴ ἐγκοπήν 8 τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ 13 οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίω προσεδρεύοντες 10 τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; 11 Οὕτως καὶ ὁ κύριος 14 διέταξεν 12 τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν 13 ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15 οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημα μου ἵνα τις κενώση. Εὰν 16 γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα: 14 ἀνάγκη 16 γάρ μοι ἐπίκειται: 17 οὐαὶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἑκὼν 18 τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔγω: 17

¹ ἀροτριάω, plow. ² ἀλοάω, thresh. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴σαρκικός, fleshly, carnal. ⁵ θερίζω, reap, gather. ⁶ χράομαι, use, make use of. ⁻ στέγω, endure, bear. ⁵ ἐγκοπή, ῆς, ἡ, hindrance, impediment. ⁶ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁰ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹¹ συμμερίζομαι, partake with. ¹² διατάσσω, command, give orders to. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁵ κενόω, empty, make void. ¹⁶ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹⁻ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹৪ ἐκών, of one's own free will, voluntarily.

εὶ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; Ίνα 18 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον³ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῆ ἐξουσία μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ 19 πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ενα τοὺς πλείονας κερδήσω. Καὶ ἐγενόμην 20τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω: τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: 7 τοῖς ἀνόμοις 8 ως ἄνομος, 8 μὴ ὢν ἄνομος 8 21 θεῷ ἀλλ' ἔννομος γριστῷ, ἵνα κερδήσω ανόμους. Εγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ως 22ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ 23 γένωμαι. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίω¹² τρέχοντες ¹³ πάντες μὲν τρέχουσιν, ¹⁴ εἷς 24 δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; 15 Οὕτως τρέχετε, 16 ἵνα καταλάβητε. 17 Πᾶς δὲ δ 25 άγωνιζόμενος 18 πάντα έγκρατεύεται: 19 έκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν 20 στέφανον

¹ ἄκων, unwilling. ² οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ³ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁴ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁶ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁷ κερδαίνω, gain, win. ⁸ ἄνομος, lawless, without law. ⁹ ἔννομος, legal, lawful. ¹⁰ πάντως, altogether, by all means. ¹¹ συγκοινωνός, οῦ, ὁ, partaker, participant. ¹² στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ¹³ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁴ τρέχω, they run. ¹⁵ βραβεῖον, ου, τό, prize. ¹⁶ τρέχω, you run. ¹⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁸ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁹ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁰ φθαρτός, perishable, corruptible.

Πρὸς Κορινθίους Α 9:26

λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. Έγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως: 4 26 οὕτως πυκτεύω, 6 ὡς οὐκ ἀέρα δέρων: 8 ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ 27 δουλαγωγῶ, 10 μήπως, 11 ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος 12 γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ¹³ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν **10** νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν 2 Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλῃ καὶ ἐν τῆ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ 3 βρῶμα ¹⁴ πνευματικὸν ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα ¹⁵ πνευματικὸν ἔπιον: 4 ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας: ¹⁶ ἡ δὲ πέτρα ¹⁶ ἦν ὁ χριστός. 5 Άλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ¹⁷ ὁ θεός: κατεστρώθησαν ¹⁸ γὰρ ἐν τῆ ἐρἡμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι ¹⁹ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς 6 κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ²¹ ἐπεθύμησαν. ²² Μηδὲ εἰδωλολάτραι ²³ γίνεσθε, καθώς 7

¹ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²τοίνυν, accordingly, therefore. ³τρέχω, I run. ⁴ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ⁵οὕτως, thus, so. ⁶πυκτεύω, box. ⁻ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁶δέρω, beat, flay. ⁰ύπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ¹¹ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ¹¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹² ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ¹³ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁴ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁵πόμα, τος, τό, drink. ¹⁶πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹⁻ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⅙ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁰ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ²⁰ ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ²¹ κἀκεῖνος, and he, and she. ²² ἐπιθυμέω, desire, long for. ²³ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater.

τινες αὐτῶν: ὥσπερ γέγραπται, Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.¹ Μηδὲ πορνεύωμεν,² καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν,² καὶ 8 ἔπεσον ἐν μιᾳ ἡμέρᾳ εἴκοσι³ τρεῖς χιλιάδες.⁴ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν⁵ τὸν χριστόν, 9 καθώς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων⁶ ἀπώλοντο. Μηδὲ 10 γογγύζετε, καθώς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὁλοθρευτοῦ. Ταῦτα δὲ πάντα τύποι³ συνέβαινον¹⁰ ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς 11 νουθεσίαν¹¹ ἡμῶν, εἰς οὖς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν.¹² Ὠστε ὁ δοκῶν 12 ἑστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. Πειρασμὸς¹³ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος:¹⁴ 13 πιστὸς δὲ ὁ θεός, δς οὐκ ἐάσει¹⁵ ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὅ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ¹³ καὶ τὴν ἔκβασιν,¹⁶ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.¹΄

¹παίζω, play, amuse oneself. ²πορνεύω, commit fornication, fornicate. ³ εἴκοσι, twenty, 20. ⁴χιλιάς, άδος, ἡ, thousand. ⁵ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ⁶ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ⁷γογγύζω, mutter, murmur. ⁸ ὀλοθρευτής, οῦ, ὁ, destroyer. ⁹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁰ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹¹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹² καταντάω, come to, arrive. ¹³ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ¹⁴ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁵ ἐάω, permit, allow. ¹⁶ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ¹⁷ ὑποφέρω, endure, bear up under.

Πρὸς Κορινθίους Α 10:14

Διόπερ, 1 άγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. 2 Ως φρονίμοις 3 λέγω, 14 κρίνατε ύμεῖς ὅ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας δ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία δ 16 τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; "Ότι εἶς ἄρτος, ε̈ν σῶμα, οἱ πολλοί ἐσμεν: οἱ γὰρ 17 πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέγομεν. Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ 18 έσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοί⁸ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; Τί οὖν φημι; "Οτι 19 εἴδωλόν 10 τί ἐστιν; "Η ὅτι εἰδωλόθυτόν 11 τί ἐστιν; Άλλ' ὅτι ἃ θύει 12 τὰ ἔθνη, 20 δαιμονίοις θύει, 12 καὶ οὐ θε $\tilde{\omega}$: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς 8 τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων: οὐ 21 δύνασθε τραπέζης 13 κυρίου μετέχειν 7 καὶ τραπέζης 13 δαιμονίων. "Η 22 παραζηλοῦμεν 14 τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμέν;

¹ διόπερ, therefore, for this very reason. ² εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ³ φρόνιμος, prudent, wise. ⁴ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁵ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁶ κλάω, break. ⁷ μετέχω, partake of, share in. ⁸ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁹ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁰ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² θύω, sacrifice, kill. ¹³ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁴ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα 23 οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν 24μακέλλω 2 πωλούμενον 3 ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες 4 διὰ τὴν συνείδησιν: Τοῦ 26 γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα 5 αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, 6 27 καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν άνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Έὰν δέ τις ὑμῖν εἴπη, Τοῦτο εἰδωλόθυτόν 28 έστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ή γη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτης. Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, 29 άλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἴνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία 10 μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὧ ἐγὼ εὐχαριστῶ 30 ; Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 31 Απρόσκοποι¹² γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν καὶ τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ: 33 καθώς κάγω πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, 13 μη ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, 1 ἀλλὰ τὸ

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ³ πωλέω, sell. ⁴ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁵ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁷ παρατίθημι, set before, entrust. ⁸ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁹ μηνύω, make known, report. ¹⁰ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹¹ μετέχω, partake of, share in. ¹² ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹³ ἀρέσκω, please, serve.

Πρὸς Κορινθίους Α 11:2

τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς κάγὼ χριστοῦ.

11

Έπαινῶ² δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,³ καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν 2 τὰς παραδόσεις⁴ κατέχετε.⁵ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ 3 ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνήρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς 4 ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει⁶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα 5 ἀκατακαλύπτω⊓ τῆ κεφαλῆ, καταισχύνει⁶ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἕν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη.⁵ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω:¹⁰ εἰ 6 δὲ αἰσχρὸν¹¹ γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁰ ἢ ξυρᾶσθαι,⁵ κατακαλυπτέσθω.' Ἀνὴρ μὲν 7 γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν¹² καὶ δόξα θεοῦ

¹ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ παράδοσις, εως, ἡ, tradition, instruction. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ ξυράω, shave. ⁹ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁰ κείρω, shear, cut off. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹² εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 11:8

ύπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ 8 γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν 9 ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς 10 ἀγγέλους. Πλὴν οὕτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός, οὕτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. 11 Ω σπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον² ἐστὶν γυναῖκα 13 ἀκατακάλυπτον³ τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; "Η οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις⁴ διδάσκει ὑμᾶς, 14 ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾳ, αὐτιία αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾳ, δόξα αὐτῆ 15 ἐστίν. "Ότι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος 16 εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν 16 οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

¹ κτίζω, create, form. ² πρέπω, be clearly seen, be fitting. ³ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁴ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ⁵ κομάω, have long hair, wear the hair long. ⁶ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ⁷ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ⁸ ἀντί, instead of, in place of. ⁹ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ¹⁰ φιλόνεικος, quarrelsome, contentious. ¹¹ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom.

Πρὸς Κορινθίους Α 11:17

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, 1 ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον 2 ἀλλ' εἰς τὸ ἡττον 3 17 συνέρχεσθε. Πρώτον μεν γάρ συνερχομένων ύμών εν εκκλησία, ακούω 18 σχίσματα έν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. Δ εῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις έν 19 ύμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι $^{^6}$ φανεροὶ $^{^7}$ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν 20ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. Έκαστος γὰρ τὸ ἴδιον 21 δεῖπνον προλαμβάνει $\dot{}^{10}$ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ δς μὲν πεινᾶ, $\dot{}^{11}$ δς δὲ μεθύει. $\dot{}^{12}$ Μὴ γὰρ 22 οἰκίας οὐκ ἔγετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; "Η τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, 13 καὶ καταισχύνετε 14 τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω 1 ύμᾶς ἐν τούτω; Οὐκ ἐπαινῶ. Ἐγω γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου ὁ καὶ 23 παρέδωκα ύμιν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῆ νυκτὶ ἡ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, 24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν 15 καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον: τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 16 25

^{\$\$^1\$\}paramatanue and \$^2\$\paramatanue and an approved. \$\$^5\$\paramatanue and approve and

 Ω σαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ή καινή διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἀν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.⁴ Ὁσάκις³ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον 26 τούτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε αχρι οἱ αν ἔλθη. Το στε δς 27αν ἐσθίη τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως τοῦ κυρίου, ἔνοχος 7 ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἴματος τοῦ κυρίου. Δ οκιμαζέτω 8 δὲ 28 ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. \circ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων $^{\circ}$ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Δ ιὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, αλί 30κοιμώνται τα τανοί. Ει γαρ ξαυτούς διεκρίνομεν, ούκ αν ξκρινόμεθα. 31 Κρινόμενοι δέ, ύπὸ κυρίου παιδευόμεθα, 12 ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῷ κατακριθῶμεν. Ώστε, άδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, άλλήλους ἐκδέχεσθε. 14 Εἰ δέ 33 τις πεινᾶ, 5 εν οἴκω ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἄν

¹ ώσαύτως, likewise. ² δειπνέω, eat, dine. ³ ὁσάκις, as often as. ⁴ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁻ ἔνοχος, involved in, liable. 8 δοκιμάζω, prove, approve. 9 διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ κατακρίνω, condemn. ¹⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁵ πεινάω, hunger, am hungry.

Πρὸς Κορινθίους Α 12:2

ἔλθω, διατάξομαι.1

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη 12 ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἄν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. Διὸ γνωρίζω ὑμῖν 3 ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίω.

Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν 4 εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν 6 θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ 7 πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. Τὰ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος 8 σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ 9 αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ δὲ 10

¹διατάσσω, command, give orders to. ² ἀγνοέω, not know, be unaware. ³ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ ἄφωνος, speechless, mute. ⁵ ἀπάγω, lead away, lead. ⁶ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁷ διαίρεσις, εως, ή, division, variety. ⁸ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁹ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ¹⁰ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ¹² συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹³ ἴαμα, τος, τό, healing, curing.

ἐνεργήματα¹ δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία,² ἄλλῳ δὲ διακρίσεις³ πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη⁴ γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία⁵ γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἕν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν δία ἑκάστῳ καθὼς βούλεται.

Καθάπερ⁸ γὰρ τὸ σῶμα ἔν ἐστιν, καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ 12 σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστιν σῶμα: οὕτως⁹ καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ 13 ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἕν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε ελληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι: καὶ πάντες εἰς ἕν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἕν μέλος ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴτη ὁ πούς, 'Ότι οὐκ 15 εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 Καὶ ἐὰν εἴτη τὸ οὖς, 'Ότι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος: Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ 17 ὅλον ἀκοή, τοῦ ἡ ὄσφρησις; Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἕν ἕκαστον 18

¹ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ² προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ³ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ⁴γένος, ους, τό, race, kind. ⁵ ἑρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ⁶ ἐνεργέω, work, effect. ⁷ διαιρέω, distribute, divide. ⁸ καθάπερ, even as, just as. ⁹ οὕτως, thus, so. ¹⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹¹ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹² ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ¹³ ὄσφρησις, εως, ἡ, sense of smell, nose. ¹⁴ νυνί, now, already.

Πρὸς Κορινθίους Α 12:19

αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα εν μέλος, ποῦ τὸ 19 σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, εν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν 20 τῆ γειρί, Χρείαν σου οὐκ ἔγω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. Άλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα 22 ύπάρχειν, ἀναγκαῖ $α^1$ ἐστιν: καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερ $α^2$ εἶναι τοῦ σώματος, 23 τούτοις τιμὴν περισσοτέραν 3 περιτίθεμεν: 4 καὶ τὰ ἀσχήμονα 5 ἡμῶν εὐσχημοσύνην 6 περισσοτέραν 3 ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα 7 ήμῶν οὐ χρείαν ἔχει: 24άλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 ΐνα μὴ ἦ σχίσματα¹⁰ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹¹ τὰ μέλη. Καὶ εἴτε πάσχει ε̈ν μέλος, συμπάσχει 12 πάντα τὰ μέλη: εἴτε δοξάζεται 26 ἕν μέλος, συγχαίρει 13 πάντα τὰ μέλη. Υμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ 27μέρους. Καὶ οθς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῆ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους, 28 δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα 6

¹ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ² ἄτιμος, without honor, dishonored. ³ περισσός, excessive, abundant. ⁴ περιτίθημι, place around, put around. ⁵ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ⁶ εὐσχημοσύνη, ης, ή, propriety, seemliness. ⁷ εὐσχήμων, honorable. ⁸ συγκεράννυμι, blend, unite. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹¹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹² συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ¹³ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ εἶτα, then, thereafter. ¹⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor.

ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; 29 Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ 30 πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι 31 καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

Έὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, 13 γέγονα χαλκὸς ¹⁰ ἠχῶν ¹¹ ἢ κύμβαλον ¹² ἀλαλάζον. ¹³ Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, ¹⁴ 2 καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ¹⁵ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω 3 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ¹⁷ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὡφελοῦμαι. ¹⁸ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, ¹⁹ χρηστεύεται: ²⁰ 4

¹ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ²ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ³κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ⁴γένος, ους, τό, race, kind. ⁵χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁶διερμηνεύω, translate, interpret. ⁷ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁸κρείττων, stronger, more excellent. ⁹ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹⁰χαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ¹¹ἡχέω, sound, ring out. ¹²κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹³ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹⁴προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁵μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁶ψωμίζω, feed with morsels, feed. ¹⁷καίω, burn, ignite. ¹⁸ἀφελέω, profit, help. ¹⁹μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁰χρηστεύομαι, be kind, loving.

ή ἀγάπη οὐ ζηλοῖ: 1 ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, 2 οὐ φυσιοῦται, 3 οὐκ ἀσχημονεῖ, 4 5 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῆ 6άδικία, συγχαίρει δ δὲ τῆ άληθεία, πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα έλπίζει, 7πάντα ὑπομένει. 8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε 9 ἐκπίπτει: 10 εἴτε δὲ προφητεῖαι, 11 8καταργηθήσονται: εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: 2 εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 Έκ μέρους δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν: ὅταν δὲ ἔλθη τὸ 10 τέλειον, 13 τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 14 Οτε ἤμην νήπιος, 14 ώς νήπιος 14 11 έλάλουν, ώς νήπιος 14 έφρόνουν, ώς νήπιος 14 έλογιζόμην: ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 14 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου 15 ἐν αἰνίγματι, 16 12 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθώς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ 13 τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

¹ζηλόω, be zealous, am jealous. ²περπερεύομαι, boast, brag. ³φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁴ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁵παροξύνω, provoke, irritate. ⁶συγχαίρω, rejoice with. ⁷στέγω, endure, bear. ⁸ὑπομένω, tarry, endure. ⁹οὐδέποτε, never. ¹⁰ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹¹προφητεία, ας, ή, prophecy. ¹²παύω, cause to cease. ¹³τέλειος, complete, perfect. ¹⁴νήπιος, infant, child. ¹⁵ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁶αἴνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ¹⁷νυνί, now, already.

 Δ ιώκετε τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἴνα προφητεύητε. 14 Ο γαρ λαλών γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῶ θεῶ: οὐδεὶς γαρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. \circ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν 2 3 καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 3 3 3 λαλών γλώσση έαυτὸν οἰκοδομεῖ, 5 δὲ 4 προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, 5 μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε: μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς ἐἐ μὴ διερμηνεύει, είνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβη. Νυνὶ δέ, ἀδελφοί, 6 έὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ἀφελήσω, εἰκν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, $\mathring{}$ ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητεία $\mathring{}$ ἢ ἐν διδαχῆ; $\mathring{}$ Ομως $\mathring{}$ τὰ ἄψυχα $\mathring{}$ φωνην διδόντα, εἴτε αὐλός, εἴτε κιθάρα, εἰτε κιθάρα, εδιδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον 16 ἢ τὸ κιθαριζόμενον 17 Καὶ γὰρ ἐὰν 8 ἄδηλον 18 φωνὴν σάλπιγξ 19 δῷ, τίς παρασκευάσεται 20 εἰς πόλεμον; 21 Οὕτως καὶ 9

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ³ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁴ ἐκτός, aside from, besides. ⁵ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁶ νυνί, now, already. ⁷ ἀφελέω, profit, help. ⁸ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁰ ὅμως, yet, nevertheless. ¹¹ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹² αὐλός, οῦ, ὁ, flute, pipe. ¹³ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁴ διαστολή, ῆς, ἡ, difference, distinction. ¹⁵ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ¹⁶ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁷ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ¹⁸ ἄδηλος, unseen, indistinct. ¹⁹ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ²⁰ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²¹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle.

ύμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; "Εσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. Τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη 10 φωνών ἐστὶν ἐν κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτών ἄφωνον. ἐ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδώ τὴν 11 δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 7 Ούτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί 8 ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν 12 οἰκοδομὴν $^{^{3}}$ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Δ ιόπερ $^{^{10}}$ ὁ λαλῶν γλώσση 13 προσευχέσθω ΐνα διερμηνεύη. Εὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου 14 προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς 12 μου ἄκαρπός 13 ἐστιν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ 15 πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ: 12 ψαλῶ 14 τῷ πνεύματι, ψαλῶ 14 δὲ καὶ τῷ νοΐ. 12 Έπεὶ ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν 15 τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου 16 16 πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῆ σῆ εὐχαριστία, $^{^{17}}$ ἐπειδὴ $^{^{18}}$ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σ ὺ μὲν 17 γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, 18

¹εὕσημος, clear, distinct. ²ἀήρ, ος, ὁ, air. ³τοσοῦτος, so great, so much. ⁴τυγχάνω, obtain, happen. ⁵γένος, ους, τό, race, kind. ⁶ἄφωνος, speechless, mute. ⁷βάρβαρος, barbarous, barbarian. ⁸ζηλωτής, οῦ, ὁ, Zealot, zealot. ⁹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁰διόπερ, therefore, for this very reason. ¹¹διερμηνεύω, translate, interpret. ¹²νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹³ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁴ψάλλω, sing, sing praise. ¹⁵ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹⁶ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁷εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ἐπειδή, since, because.

πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους 19 διὰ τοῦ νοός ἱ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἱ ἢ μυρίους ἱ λόγους ἐν γλώσση.

'Αδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν: άλλὰ τῆ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ 20 φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῷ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν 21 χείλεσιν ἐτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῷ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει κύριος. 'Ωστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ 22 τοῖς ἀπίστοις: ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἡ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἑὰν δὲ πάντες 24 προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἡ ἱδιώτης, ἱ ἐλέγχεται ἱ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως οῦτὰ κρυπτὰ ὅτῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ 25

¹νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²κατηχέω, teach by word of mouth. ³μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁴φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ⁵κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁶νηπιάζω, be (as) a child, babe. ⁷τέλειος, complete, perfect. ⁸ έτερόγλωσσος, of another tongue. ⁹χεῖλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ εἰσακούω, listen, hear. ¹²ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁴ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁵ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁷ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁸ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁹ φανερός, manifest, apparent.

γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως¹ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; "Όταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν² ἔχει, διδαχὴν 26 ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν³ ἔχει, ἑρμηνείαν⁴ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν⁵ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, 27 καὶ εἶς διερμηνευέτω: ἐὰν δὲ μὴ ῇ διερμηνευτής, ὅτιγάτω³ ἐν ἐκκλησία: ἑαυτῷ 28 δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι 29 διακρινέτωσαν. Ἦλο δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῆ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. ³30 Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν, καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. Οὐ 32 γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων.

¹ ὄντως, really, indeed. ² ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ³ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁴ ἑρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁶ ἀνά, upwards, upon. ⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁸ διερμηνευτής, οῦ, ὁ, interpreter, translator. ⁹ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν: οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς 34 λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, 35 ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. "Η ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; "Η εἰς ὑμᾶς μόνους 36 κατήντησεν; 4

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι 37 κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ὁ ἀγνοείτω. 5

Ώστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε: 39 πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

¹ σιγάω, be silent, become silent. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ αἰσχρός, shameful, base. ⁴ καταντάω, come to, arrive. ⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁶ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁷ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ⁸ τάξις, εως, ἡ, arranging, order.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον δ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, δ καὶ 15 παρελάβετε, ἐν ῷ καὶ ἑστήκατε, δι' οὖ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγω εὐηγγελισάμην 2 ύμῖν, εἰ κατέχετε, 1 ἐκτὸς 2 εἰ μὴ εἰκ $\tilde{\eta}^{3}$ ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν 3πρώτοις, δ καὶ παρέλαβον, ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη: 4 καὶ ὅτι ἐγήγερται τῆ τρίτη ἡμέρα κατὰ τὰς 4 γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ੍, 5 εἶτα 6 τοῖς δώδεκα: ἔπειτα 7 ὤφθη ἐπάνω 8 5 πεντακοσίοις άδελφοῖς ἐφάπαξ, εξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν: " ἔπειτα" ὤφθη Ἰακώβω, εἶτα" τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: 7ἔσχατον δὲ πάντων, ώσπερεὶ 12 τῷ ἐκτρώματι, 13 ὤφθη κάμοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι δ 9 έλάχιστος 14 τῶν ἀποστόλων, ος οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι 15 έδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ 10 εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ 16 ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον 17 αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, 18 οὐκ

 $^{^1}$ κατέχω, hold back, hold fast. 2 ἐκτός, aside from, besides. 3 εἰκῇ, without cause or reason, vainly. 4 θάπτω, bury. 5 Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. 6 εἶτα, then, thereafter. 7 ἔπειτα, then, after this. 8 ὲπάνω, above, over (gen). 9 πεντακόσιοι, five hundred, 500. 10 ἐφάπαξ, once for all, once. 11 κοιμάομαι, sleep, fall asleep. 12 ώσπερεί, like, as. 13 ἔκτρωμα, τος, τό, untimely birth. 14 ἐλάχιστος, least, smallest. 15 διότι, because, on this account. 16 κενός, empty, vain. 17 περισσός, excessive, abundant. 18 κοπιάω, toil, labor.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 15:11

έγω δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως 11 κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσίν τινες ἐν ὑμῖν 12 ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ 13 χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, 14 κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι 15 ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16 ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν: ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς 17 ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῆ ζωῆ 18 ταὑτη ἤλπικότες ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

¹ κενός, empty, vain. 2 κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. 3 ψευδόμαρτυς, υρος, δ, false witness. 4 εἴπερ, if perhaps, if indeed. 5 μάταιος, vain, useless. 6 κοιμάομαι, sleep, fall asleep. 7 ἐλεεινός, miserable, pitiable.

Νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. 20Έπειδη γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22"Ωσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Έκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίω τάγματι: ἀπαρχ 2 χριστός, 23 ἔπειτα 7 οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῆ παρουσία 8 αὐτοῦ. Εἶτα 9 τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν 24βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν έξουσίαν καὶ δύναμιν. Δ εῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, 10 ἄχρι οδ ἄν θῆ πάντας τοὺς 25 έχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. 26 Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. "Όταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ύποτέτακται, δῆλον 11 ὅτι ἐκτὸς 12 τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. Ὁταν δὲ 28ύποταγή αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υίὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

¹νυνί, now, already. ²ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ³κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ἐπειδή, since, because. ⁵ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁶τάγμα, τος, τό, division, group. ⁷ἔπειτα, then, after this. ⁸παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁹εἶτα, then, thereafter. ¹⁰βασιλεύω, reign, rule. ¹¹δῆλος, clear, evident. ¹²ἐκτός, aside from, besides.

Έπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως¹ νεκροὶ οὐκ 29 ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν² 30 πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ³ τὴν ὑμετέραν⁴ καύχησιν,⁵ ἡν ἔχω ἐν 31 χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα⁶ ἐν Ἐφέσῳ, 32 τί μοι τὸ ὄφελος,⁵ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριονց γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε: Φθείρουσιν¹⁰ ἤθη¹¹ χρηστὰ¹² ὁμιλίαι¹³ κακαί. 33 Ἐκνήψατε¹⁴ δικαίως¹⁵ καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ἀγνωσίαν⁴ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν¹² ὑμῖν λέγω.

'Αλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; 'Αφρον, 18 σὰ δ 35 σπείρεις, οὰ ζῳοποιεῖται 19 ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ δ σπείρεις, οὰ τὸ σῶμα τὸ 37 γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν 20 κόκκον, 21 εἰ τύχοι, 22 σίτου 23 ἤ τινος τῶν

¹ ὅλως, altogether, completely. ² κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ³ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁴ ὑμέτερος, your. ⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁶ θηριομαχέω, fight with wild animals. ⁷ Εφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁸ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ⁹ αὔριον, tomorrow. ¹⁰ φθείρω, destroy, corrupt. ¹¹ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ¹² χρηστός, good, kind. ¹³ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁴ ἐκνήφω, come to one's senses. ¹⁵ δικαίως, righteously, justly. ¹⁶ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ¹⁷ ἐντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. ¹⁸ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁹ ζωοποιέω, make alive, make to live. ²⁰ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²¹ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ²² τυγχάνω, obtain, happen. ²³ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain.

λοιπών: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἑκάστῳ τῶν 38 σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39 ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. Καὶ 40σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια: άλλ' ἐτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων ά δόξα, έτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. Ἦλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ 41 ἄλλη δόξα ἀστέρων: $^{^{7}}$ ἀστὴρ $^{^{7}}$ γὰρ ἀστέρος $^{^{7}}$ διαφέρει $^{^{8}}$ ἐν δόξη. Οὕτως καὶ ἡ $\,\,$ 42 άνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾴ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ: 10 43 σπείρεται ἐν ἀτιμία, 11 ἐγείρεται ἐν δόξη: σπείρεται ἐν ἀσθενεία, 12 ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν, 3 ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Έστιν σῶμα 44 ψυχικόν, ταὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο δ 45 πρώτος ἄνθρωπος Άδὰμ εἰς ψυχὴν ζώσαν. Ὁ ἔσχατος Άδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 14 Άλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, 13 ἔπειτα 15 τὸ 46

¹ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. ² ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ³ πτηνός, feathered, winged. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁶ σελήνη, ης, ἡ, moon. ⁷ ἀστήρ, ος, ὁ, star. ⁸ διαφέρω, differ, carry through. ⁹ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹¹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹³ ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁵ ἔπειτα, then, after this.

πνευματικόν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός: ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ 47 κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ 48 ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι: καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα 49 τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ 50 δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. Ἰδού, μυστήριον ὑμῖν 51 λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, 52 ἐν ῥιπῆ ἀφθαρτοι, ἐν τῆ ἐσχάτῃ σάλπιγγι: αλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν 53 τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν. Κατεπόθη ό ὁ ἐνδύσηται ἀθανασίαν, Κατεπόθη ό ὁ δρος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ό ὁ δρος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη δε δενδύσηται ἀθανασίαν, καὶ τὸ θνητὸν ὁ δενδύσηται ἀθανασίαν ὁ δενδύσηται ἀνδιανομο ὁ δενδύσηται ἀ

¹χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ²οἴος, such as, of what kind. ³ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁴φορέω, wear, bear. ⁵εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ⁶κληρονομέω, inherit, obtain. ⁷φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ⁸ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁹κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰ἀλλάσσω, change, alter. ¹¹ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹²ῥιπἡ, ῆς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹³σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ¹⁴σαλπίζω, sound a trumpet. ¹⁵ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ¹⁶φθαρτός, perishable, corruptible. ¹⁷θνητός, subject to death, mortal. ¹⁸ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹⁹καταπίνω, drink down, swallow.

θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, 仵δη, τὸ νῖκος; 55 Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος: τῷ 57 δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. 58 Το τῷ ἔργῷ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν τῷ ἔργῷ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῷ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς 16 Γαλατίας, οῦτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν 2 παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ο τι ἀν εὐοδῶται, είνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι γίνωνται. Όταν δὲ παραγένωμαι, οῦς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, αυτούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ῇ ἄξιον 4 τοῦ κὰμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν 5

¹νἵκος, ους, τό, victory. ²κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ³Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ⁴ἑδραῖος, steadfast, firm. ⁵ἀμετακίνητος, immovable, firm. ⁶κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁷κενός, empty, vain. ⁸λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ⁹διατάσσω, command, give orders to. ¹⁰Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ¹¹θησαυρίζω, lay up, store up. ¹²εὐοδόω, cause to prosper. ¹³δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁴ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁵ἀποφέρω, carry off, bear away.

Μακεδονίαν διέλθω: Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι: πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν 6 παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἱνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὖ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδω ἱδεῖν: ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι 7 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσω ἔως τῆς 8 Πεντηκοστῆς: θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι 9 πολλοί.

Έὰν δὲ ἔλθη Τιμόθεος, ¹⁴ βλέπετε ἵνα ἀφόβως ¹⁵ γένηται πρὸς ὑμᾶς: τὸ γὰρ ἔργον 10 κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήση: ¹⁶ προπέμψατε ⁵ δὲ 11 αὐτὸν ἐν εἰρήνη, ἵνα ἔλθη πρός με: ἐκδέχομαι ¹⁷ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ ἀπολλὼ ¹⁸ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθη πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως ¹⁹ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθη, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήση. ²⁰

¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ² τυγχάνω, obtain, happen. ³ παραμένω, remain beside, continue. ⁴ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁵ προπέμπω, send before, send forth. ⁶ οὖ, where, when. ⁷ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ⁸ ἐπιμένω, continue, remain. ⁹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁰ Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹¹ πεντηκοστή, ῆς, ἡ, Pentecost. ¹² ἐνεργής, effective, active. ¹³ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁴ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁵ ἀφόβως, fearlessly. ¹⁶ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁷ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁸ ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁹ πάντως, altogether, by all means. ²⁰ εὐκαιρέω, have opportunity, time.

Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. Πάντα ὑμῶν ἐν 13 ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ 15 τῆς ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς 16 ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. αἰς Χαίρω 17 δὲ ἐπὶ τῆ παρουσία Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα όῦτοι ἀνεπλήρωσαν. Ανέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ 18 ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Ασπάζονται ύμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας: ¹⁷ ἀσπάζονται ύμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ 19 ἀκύλας ¹⁸ καὶ Πρίσκιλλα, ¹⁹ σὺν τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία. ἀσπάζονται 20 ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ²⁰ ἁγίῳ.

¹γρηγορέω, watch, keep watch. ²στήκω, stand, stand fast. ³ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ⁴κραταιόω, strengthen, confirm. ⁵Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ⁶ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ⁷Άχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁸τάσσω, arrange, appoint. ⁹συνεργέω, work together. ¹⁰κοπιάω, toil, labor. ¹¹παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹²Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹³Άχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ¹⁴ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁵ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹⁶ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁷Άσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁸ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁹Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ²⁰φίλημα, τος, τό, kiss.

Ό ἀσπασμὸς ¹ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, 21 ἤτω ἀνάθεμα. ² Μαρὰν ³ ἀθά. ³ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ 23 ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἁμήν.

 $^{^1}$ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. 2 ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. 3 αθά, come (Aramaic).